

**Profileringsfondsen in het hoger onderwijs:
Een inventarisatie.**

landelijke studenten vakbond

Onderzoeksbureau Landelijke Studenten Vakbond (LSVb)

november 2011

Dit is een uitgave van het Onderzoeksbureau van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb).

Voor vragen of extra informatie kan gemaïld worden naar: onderzoeksbureau@lsvb.nl. Dit artikel kan worden gepubliceerd of geciteerd, mits correcte bronvermelding wordt gebruikt.

Auteurs: Eduard Schmidt, BSc, BA
Marte Simons, BSc

Onderzoeksbureau Landelijke Studenten Vakbond
Postbus 1335
3500 BH Utrecht
Tel. 030-2316464

Inhoudsopgave

1. Aanleiding voor dit onderzoek.....	blz. 4
2. Wat is het profileringsfonds.....	blz. 6
3. In hoeverre zijn studenten op de hoogte van de regelingen van het profileringsfonds.....	blz.
4. Op welke manier verschillen instellingen met betrekking tot het profileringsfonds.....	blz.
5. Wat is de toekomst van het profileringsfonds?.....	blz.
6. Conclusie.....	blz.

Bronnen

Bijlagen:

- De cijfers per instelling
- Factsheet (inclusief samenvatting)

1. Aanleiding voor dit onderzoek

In de plannen omtrent de wijziging van de Wet op Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) van voormalig minister Plasterk en huidig staatssecretaris Zijlstra is een belangrijke rol weggelegd voor de profileringsfondsen. Deze fondsen zijn er, zoals beschreven in artikel 7.51 van de WHW, zodat *“studenten die studievertraging hebben opgelopen als gevolg van bijzondere omstandigheden (...) uit het Profileringsfonds van hun instelling een uitkering [kunnen] krijgen.”*¹

Met de komst van de langstudeerboete (een boete van 3000 euro voor studenten die studievertraging oplopen) wordt het profileringsfonds steeds belangrijker. Studenten kunnen in sommige gevallen op dit fonds aanspraak maken als de vertraging is opgelopen door bijvoorbeeld ziekte² of door bestuursactiviteiten, mede doordat er in het wetsvoorstel over langstudeerders geen hardheidsclausule is opgenomen die uitzonderingen maakt voor bijvoorbeeld zieke studenten. De Landelijke Studentenvakbond (LSVb) verwacht, net als het kabinet³, dat er vaker een beroep wordt gedaan op het profileringsfonds na de invoering van deze boete, aangezien het hoge bedrag van de boete voor veel studenten niet zomaar te betalen zal zijn.

Ook vanuit de politiek zijn in het verleden vragen gesteld over het profileringsfonds. Als antwoord is er in juni 2010 een rapport uitgebracht door de Inspectie van het Onderwijs. Dit rapport laat via een beperkt aantal cases zien hoeveel geld er in het profileringsfonds zit, hoe dit zich heeft ontwikkeld door de jaren heen en of studenten weet hebben van het profileringsfonds. Dit onderzoek is een meer gedetailleerd verslag over het profileringsfonds dan dat van de Inspectie van het Onderwijs. In dit onderzoek zijn meer instellingen benaderd voor informatie en wordt specifiek ingegaan op de grootte en het gebruik van het profileringsfonds bij verschillende instellingen. Daarnaast wordt ook het aspect van inspraak op het profileringsfonds meegenomen.

Als laatste is het belangrijk om te vermelden dat het onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs zich richt op het voormalige afstudeerfonds, bedoeld voor studenten die door verschillende omstandigheden (bijvoorbeeld ziekte of zwangerschap) niet kunnen studeren. Daardoor zijn de meest recente cijfers die worden gebruikt in het rapport uit 2008. Door nu cijfers op te vragen over het profileringsfonds kan meer inzicht verkregen worden in hoeverre de inhoud van profileringsfondsen veranderd zijn en wat dit betekent voor de financiële omvang van het profileringsfonds. Door de bezuinigingen in het hoger onderwijs en de komst van de langstudeerboete, is de verwachting dat het profileringsfonds behoorlijk veranderd gaat worden. Het doel van dit onderzoek is dan ook om *een inventarisatie te maken van het profileringsfonds in het hoger onderwijs.*

¹ WHW: Artikel 7.51

² Uit eerder onderzoek van de LSVb bleek dat ziekte de belangrijkste reden is voor studievertraging onder studenten, zie hiervoor “De (on) schuld van langstuderen” van de LSVb

³ Memorie van Antwoord - Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (17 juni 2011)

Om deze inventarisatie te kunnen maken, zijn een aantal deelvragen opgesteld:

- Wat is het profileringsfonds?
- In hoeverre zijn studenten op de hoogte van het profileringsfonds?
- Op welke manier verschillen instellingen met betrekking tot het profileringsfonds?
- Wat is de toekomst van het profileringsfonds?

Om deze vragen te kunnen beantwoorden is gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Allereerst is er contact gezocht met medezeggenschapsorganen van hogescholen en universiteiten via respectievelijk het Studenten Overleg Medezeggenschap (SOM) en het Landelijke Overleg Fracties (LOF). Daarnaast zijn hogescholen en universiteiten benaderd om antwoord te geven op een aantal vragen omtrent het profileringsfonds. Onder de groep geïnterviewden zitten studentdecanen, leden uit de commissie Financiële Ondersteuning Studenten (FOS) en medewerkers van afdelingen onderwijs & studentenzaken.

Ten tweede is er gebruik gemaakt van documentanalyses van bijvoorbeeld jaarrekeningen van hogescholen en universiteiten, Kamerdebatten en rapporten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OC&W).

Om er zeker van te zijn dat de cijfers kloppen, is zoveel mogelijk samengewerkt met hogescholen en universiteiten. Allereerst is er aan de instellingen zelf gevraagd om met cijfers te komen. Nadat was berekend hoeveel de instellingen relatief uitgaven aan het profileringsfonds (door te kijken hoe groot het deel van de totale lasten is wat wordt uitgegeven aan het profileringsfonds en hoeveel er per student beschikbaar is) kregen instellingen de kans om te reageren op deze cijfers en ze zo nodig te verbeteren. Hierdoor kan aangenomen worden dat de cijfers kloppen.

2. Wat is het profileringsfonds?

Het profileringsfonds is een samenvoeging van een aantal bestaande regelingen. Dit zijn het voormalig afstudeerfonds voor studenten met vertraging door bijzondere omstandigheden, de regelingen omtrent bestuursbeurzen (voor bijvoorbeeld medezeggenschap en studieverenigingen) en de kennisbeurzen⁴. Ook andere regelingen, voor bijvoorbeeld topsporters of talenten op cultureel gebied, vallen sinds de samenvoeging veelal onder het profileringsfonds. Het profileringsfonds is dus de nieuwe versie van het voormalige afstudeerfonds.

Het idee achter het profileringsfonds is dat universiteiten en hogescholen zich kunnen profileren door dit fonds. Een universiteit kan zich bijvoorbeeld profileren op het gebied van topsport, door vanuit het profileringsfonds geld beschikbaar te stellen voor beurzen voor topsporters. Hierdoor is er een grote verscheidenheid onder hoger onderwijs instellingen over hoe het profileringsfonds wordt ingevuld. Figuur 2 biedt een overzicht van de verschillende hoger onderwijsinstellingen en hun invulling van het profileringsfonds.

Het geld van de profileringsfondsen wordt uitgekeerd vanuit de lumpsum⁵ wat betekent dat universiteiten en hogescholen naar eigen inzicht het geld kunnen besteden. In het algemeen wordt gesproken over bijzondere omstandigheden. Dit is uiteraard een vrij brede definitie die door de WHW als volgt wordt ingevuld (zie volgende pagina):

Vaak wordt er in het profileringsfonds onderscheid gemaakt tussen twee belangrijke onderdelen. De eerst is het afstudeerfonds, het geld wat beschikbaar is voor studenten die te maken hebben met studievertraging door overmachtsituaties zoals ziekte of een handicap de andere grote post zijn de bestuursbeurzen.

⁴ Landelijke Overleg Studentdecanen (LOS) - Profileringsfonds: enkele suggesties ter advisering

⁵ Halbe Zijlstra in het debat Collegegeld Langstudeerders op 21 april 2011

2. De bijzondere omstandigheden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, zijn:
- a. het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid, een opleidingscommissie, het bestuur van een opleiding als bedoeld in artikel 9.17, de universiteitsraad, de faculteitsraad, het orgaan dat is ingesteld op grond van de medezeggenschapsregeling, bedoeld in artikel 9.30, derde lid, of 10.16a, derde lid, de medezeggenschapsraad, de deelraad of de studentenraad,
 - b. activiteiten op bestuurlijk of maatschappelijk gebied die naar het oordeel van het instellingsbestuur mede in het belang zijn van de instelling of van het onderwijs dat de student volgt,
 - c. ziekte of zwangerschap en bevalling,
 - d. een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis,
 - e. bijzondere familieomstandigheden,
 - f. studievertraging die het gevolg is van de wijze waarop de instelling de opleiding feitelijk verzorgt.
 - g. overige door het instellingsbestuur met in achtneming van het derde lid vastgestelde bijzondere omstandigheden waarin een student verkeert,
 - h. andere dan de in de onderdelen a tot en met g bedoelde omstandigheden die, indien een daarop gebaseerd verzoek om financiële ondersteuning door het instellingsbestuur niet zou worden gehonoreerd, zouden leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Figuur 1: Artikel 7.51, lid 2 van de WHW

Bron: www.wetten.nl

In de meeste gevallen staat in het studentenstatuut van universiteiten en hogescholen beschreven onder welke voorwaarden studenten geld kunnen krijgen vanuit het profileringsfonds. Helaas is hierin niet altijd evenveel duidelijkheid. Een voorbeeld hiervan is het noemen van bovenstaand wetsartikel. Hoewel het profileringsfonds op dit artikel gebaseerd is, noemen lang niet alle instellingen dit artikel bij naam in het studentenstatuut. Dit kan het voor studenten lastig maken om te weten waar zij recht op hebben.

Medezeggenschapsorganen hebben instemmingsrecht op de inhoud van het profileringsfonds, maar geen invloed op de grootte hiervan. Dit zorgt voor een paradoxale situatie. Medezeggenschappers kunnen ervoor pleiten om bepaalde regelingen op te nemen in het profileringsfonds maar hebben vervolgens geen mogelijkheid om ook daadwerkelijk ervoor te zorgen dat er voldoende geld voor zo'n regeling is. In de praktijk zullen medezeggenschappers soms dus pijnlijke keuzes moeten maken in welke regelingen wel en niet in het profileringsfonds komen om ervoor te zorgen dat er voldoende geld is voor de regelingen. In de praktijk is er vaak sprake van een trade-off. Als

medezeggenschappers meer geld voor afstudeersteun willen, dan zal er waarschijnlijk geld van bestuursbeurzen afgehaald moeten worden.

3. In hoeverre zijn studenten op de hoogte van het profileringsfonds?

In het rapport *“Van Afstudeer naar Profileringsfonds: Over de financiële Ondersteuning van Studenten in het Hoger Onderwijs”* van de Inspectie van het Onderwijs wordt aangegeven dat *“het percentage studenten dat niet op de hoogte is van de mogelijkheden opvallend groot [is].”*⁶ Een reden hiervoor wordt eerder al gegeven in het rapport wanneer er wordt gekeken naar de zichtbaarheid van de informatie omtrent het profileringsfonds op de websites van verschillende hoger onderwijsinstellingen⁷.

Informatie op website	Aantal instellingen	In %
Adequaat/uitvoerig	8	45%
Beperkt	2	11%
Zeer beperkt	2	11%
Geen	6	33%
Totaal	18	100%

Figuur 3: Beschikbaarheid van informatie op publiek toegankelijke websites

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2010: p. 15

Ook op het gebied van goede documentatie zijn er veel instellingen die volgens de Inspectie van het Onderwijs tekortschieten. Dit is te zien in figuur 4.

Adequate informatie	Aantal instellingen	In %
Op de website beschikbaar	8	44 %
Niet via website, wel schriftelijk beschikbaar	7	39 %
In het geheel niet beschikbaar	3	17 %
Totaal	18	100

Figuur 4: Beschikbaarheid informatie schriftelijk/via website

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2010: p. 16

Uit eigen inventarisatie blijkt dat veel instellingen in een studentenstatuut uiteen hebben gezet wie er in aanmerking komen voor een compensatie uit het profileringsfonds. In lang niet alle studentenstatuten staat echter op welk wetsartikel het fonds gebaseerd is. Dit maakt het voor studenten onduidelijk wat hun rechtspositie is.

Een inventarisatie van jaarrekeningen van verschillende hoger onderwijsinstellingen laat ook zien dat het lastig is om uit te vinden hoeveel geld er beschikbaar is voor het profileringsfonds. In vrijwel geen enkele jaarrekening staan specifieke bedragen genoemd, zowel als er gekeken wordt naar de uitgaven als naar de begrootte kosten. De LSVb vindt daarom ook dat *“instellingen zullen zich in de*

⁶ Inspectie van het Onderwijs, 2010: p. 10

⁷ De Inspectie bekeek veertien hogescholen en vier universiteiten voor hun onderzoek.

*jaarrekening moeten gaan verantwoorden over het profileringsfonds*⁸ maar ziet ook dat het zover nog niet is.

Daarnaast kan het ook voor studenten lastig zijn om te weten waar zij recht op hebben. Dikwijls is er sprake van meerdere regelingen en wordt de naam profileringsfonds niet expliciet gebruikt. Een voorbeeld is de universiteit Twente die drie verschillende regelingen kent die onder het profileringsfonds zouden vallen. Instellingen geven aan wel bij tijd en wijle te doen aan voorlichting over het fonds maar, zoals één van de geïnterviewden opmerkt *“het is natuurlijk niet de bedoeling dat ze na zo’n voorlichting allemaal een beroep gaan doen op het fonds”*.

Verder ziet de LSVb het als een probleem dat niet elke instelling dezelfde naam voor het fonds hanteert. Dit komt de transparantie niet ten goede. Een medezeggenschapper zei daarnaast: *“de FOS [Financieel Ondersteuning Studenten] is niet overal hetzelfde - en wordt bovendien niet overal toegepast”*. Duidelijk is dat iedere instelling er andere regels op nahoudt wat het voor studenten allemaal niet overzichtelijker maakt. Een aantal van de geïnterviewden gaf aan dat het laten uitvoeren van het profileringsfonds door OC&W of door DUO een goed alternatief kan zijn voor de huidige situatie.

⁸ Memorie van Antwoord - Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (17 juni 2011)

4. In hoeverre verschillen instellingen in de manier waarop ze het profileringsfonds vorm geven?

Zoals gezegd kunnen instellingen zich met het profileringsfonds profileren. Doordat het bedrag wat voor het profileringsfonds uit de Rijksbijdrage komt, moeten er altijd keuzes worden gemaakt in de inrichting van het profileringsfonds. Instellingen geven echter wel aan dat het bedrag beschikbaar voor afstudeeresteun, variabel is. Zo geven een aantal instellingen aan dat het budget wordt vastgesteld op basis van de eerdere jaren maar dat het plafond qua afstudeeresteun doorlaatbaar is. Dit wel zeggen dat er een wettelijke bepaling is om steun te bieden in bepaalde gevallen, waardoor het bedrag dat begroot is soms overstegen wordt.

In de bijlage bij dit rapport zijn cijfers te vinden van een groot aantal instellingen. Deze cijfers zijn door de instellingen zelf aangeleverd en laten zien hoeveel geld er in het profileringsfonds zit (zowel absoluut als relatief gezien) en welke regels er wel en niet onder vallen. De ChristenUnie heeft eerder al gewaarschuwd voor het feit dat, doordat de instellingen zelf alles kunnen invullen omtrent de grootte en de vorm van het profileringsfonds, gelijke gevallen bij verschillende instellingen ongelijk kunnen worden behandeld. Wanneer gekeken wordt naar cijfers over het profileringsfonds bij verschillende instellingen, lijkt dit goed mogelijk. Een aantal grote verschillen valt op.

Meest prominente verschil is het verschil in grootte van het profileringsfonds tussen universiteiten en hogescholen. Langer is al bekend dat er bij hogescholen minder geld beschikbaar is voor bestuursbeurzen. Vreemder is echter het feit dat er ook voor afstudeeresteun minder begroot en/of minder uitgegeven wordt bij hogescholen. Het lijkt onwaarschijnlijk dat HBO- studenten minder vaak last krijgen van zaken als ziekte of vervelende familieomstandigheden dan WO- studenten. Waarschijnlijker lijkt het dat studenten op hogescholen minder bekend zijn met het profileringsfonds. Dit wordt bevestigd door studentdecanen uit het HBO. Tenslotte wordt er op hbo-instellingen de beurs vaak pas uitbetaald als de student daadwerkelijk vertraging heeft, terwijl op universiteiten de beurs meestal meteen na bijvoorbeeld het bestuursjaar wordt uitgereikt. Ook studenten die uiteindelijk geen vertraging oplopen krijgen dan dus een beurs.

Maar ook tussen universiteiten en hogescholen onderling zijn er grote verschillen in de omvang van het fonds. Dit is duidelijk te zien in tabellen in de factsheet. Deze zijn het gevolg van beleidsmatige keuzes die, zoals eerder genoemd, niet door medezeggenschapsorganen te beïnvloeden zijn. Daarnaast zijn er universiteiten die de expliciete keuze hebben gemaakt zich te profileren door bijvoorbeeld beurzen voor excellente niet-EER-studenten of talentbeurzen.

Andere verschillen zijn de regelingen die wel of niet onder het fonds vallen. Een goed voorbeeld hiervan zijn topsporters. In veel gevallen kunnen die aanspraak maken op het profileringsfonds, maar niet overal. Daarnaast is niet duidelijk bij welke instellingen ze welk bedrag kunnen verwachten.

5. Wat is de toekomst van het profileringsfonds?

Zoals eerder opgemerkt werd er in debatten omtrent de langstudeerboete vaak verwezen naar het profileringsfonds. Is het profileringsfonds een oplossing voor studenten die te maken krijgen met deze boete? En wat betekent de boete voor de druk op het profileringsfonds?

Studentdecanen, zowel uit het HBO als uit het WO, geven veelal aan dat zij verwachten dat de druk op het profileringsfonds sterk gaat toenemen. Een van de geïnterviewden geeft aan: *“volgens het amendement Rouvoet moeten instellingen regels stellen voor het compenseren van de langstudeerdersboete voor studenten die studievertraging opgelopen hebben door bijvoorbeeld ziekte of functiebeperking. Deze boete betekent dus mogelijk een extra belasting van het profileringsfonds”*.

Doordat veel instellingen te kampen hebben met bezuinigingen, moet ook het profileringsfonds hieraan geloven. Dit betekent in veel gevallen dat er sprake zal zijn van een trade-off. Doordat de verwachting is dat er meer druk zal komen op het onderdeel afstudeersteun uit het profileringsfonds, kiezen instellingen ervoor om minder uit te geven aan bestuursbeurzen. Op deze manier kan de instelling zonder het profileringsfonds te verhogen, voldoen aan de wettelijke eis om studenten steun te bieden. Bij sommige instellingen is dat dit jaar al het geval en worden besturen gekort op hun beurs om genoeg geld voor afstudeersteun beschikbaar te houden.

Eén van de geïnterviewden geeft aan dat *“oplossingen via het profileringsfonds kunnen worden gezien als een dubbele boete voor de universiteit”*. Hiermee wordt bedoeld dat (net als studenten) instellingen een boete krijgen voor studeren die studievertraging hebben en daarnaast ook een tegemoetkoming moeten krijgen uit het profileringsfonds, terwijl er vanuit het ministerie van OC&W niet meer geld naar de instellingen gaat voor het profileringsfonds. Instellingen geven allen aan dat zij het er over eens zijn dat studenten die door overmacht studievertraging oplopen, niet beboet zouden moeten worden.

6. Conclusie

Uit dit onderzoek wordt duidelijk dat het profileringsfonds erg verschilt per instelling. De grootste verschillen zijn te vinden tussen hogescholen en universiteiten, zowel wat betreft afstudeersteun als wat betreft bestuursbeurzen. Daarnaast zijn er ook een aantal algemene conclusies.

De belangrijkste zorg van de LSVb is de extra druk op het profileringsfonds. Door de bezuinigingen op het hoger onderwijs en de langstudeerboete, zal er meer druk komen te staan op de profileringsfondsen. Hierbij zullen vaak pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden. Op sommige instellingen worden al bestuursbeurzen naar beneden bijgesteld.

Een belangrijk punt van aandacht is de beperkte “zichtbaarheid” van de gelden en de regelingen binnen de profileringsfondsen. Instellingen kunnen zelf kiezen hoeveel geld er in deze fondsen gestoken wordt (met inachtneming van de wettelijke verplichtingen die zij hebben). Doordat in de jaarrekeningen echter niet goed terug te vinden is hoeveel geld er precies is besteed, is het onduidelijk hoe instellingen zich daadwerkelijk profileren. Volgens staatssecretaris Zijlstra dient uit het (jaar)verslag van de instelling te blijken of zij de rijksbijdrage (waar het geld voor het profileringsfonds uitkomt) doelmatig is besteed. Doordat deze cijfers echter vaak niet gegeven of niet duidelijk zijn, is het voor medezeggenschappers en studenten lastig om de instellingen ter verantwoording te roepen als zij dit nodig achten met betrekking tot het profileringsfonds. Advocatenkantoor Stibbe heeft dit, in opdracht van de LSVb, ISO en LKvV al eerder aan de kaak gesteld⁹.

Een ander probleem is het feit dat medezeggenschappers maar een beperkte invloed kunnen uitoefenen op het profileringsfonds. Het feit dat in veel jaarrekeningen niet duidelijk te vinden is hoeveel geld er beschikbaar is vanuit het profileringsfonds, zorgt ervoor dat het voor bijvoorbeeld besturen van studentenverenigingen, lastig is om te weten waar ze precies aanspraak op kunnen maken.

Samengevat kan gesteld worden dat het profileringsfonds niet goed opvang kan bieden aan studenten die een langstudeerboete krijgen. Het profileringsfonds verschilt zowel qua grootte als qua naam en regelgeving sterk per instelling en het fonds is onvoldoende zichtbaar voor studenten. Grootste zorg is de extra druk op het fonds wat kan leiden tot bezuinigingen op bestuursbeurzen en andere speciale regelingen.

⁹ Brief advocatenkantoor Stibbe aan LSVb, ISO en LKvV

Bronnen:

Inspectie van het Onderwijs (2010). *Van Afstudeer naar Profileringsfonds: Over de financiële Ondersteuning van Studenten in het Hoger Onderwijs*

LSVb (2011). *De (on)schuld van langstudereren.*

www.tweedekamer.nl

www.wetten.nl

www.publitiek.nl

Factsheet en samenvatting:

In dit onderzoek van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) is gekeken naar profileringsfondsen in het hoger onderwijs. In het debat rond de langstudeerboete werd veelal het profileringsfonds opgeworpen als oplossing voor gedupeerde studenten. Omdat een brede inventarisatie naar het profileringsfonds ontbreekt, heeft de LSVb via documentanalyse en interviews onderzoek gedaan naar het fonds. Door universiteiten en hogescholen actief bij dit onderzoek te betrekken hoopt de LSVb dat het de meest betrouwbare gegevens heeft verzameld en daardoor een goed beeld kan geven van het profileringsfonds in het Nederlands hoger onderwijs.

De belangrijkste conclusie uit het onderzoek is dat veel instellingen verwachten dat de druk op het profileringsfonds toeneemt. Hierdoor verwachten instellingen dat er bezuinigd gaat worden op bestuursbeurzen omdat, gezien de bezuinigingen in het hoger onderwijs, er vrijwel bij geen enkele instelling extra geld beschikbaar wordt gemaakt. Net als de LSVb vinden veel instellingen het een kwalijke zaak dat studenten die door overmacht of omstandigheden langer moeten studeren een boete krijgen.

Hoewel de verwachting is dat de druk op het profileringsfonds toeneemt, is een belangrijke bevinding dat studenten op dit moment vaak niet veel weten over het profileringsfonds. Dit kan volgens de geïnterviewden één van de redenen zijn dat er op hogescholen veel minder wordt uitgegeven aan het profileringsfonds dan op universiteiten.

Verder roept de LSVb op tot helderheid omtrent het profileringsfonds. Niet iedere instelling gebruikt dezelfde regels, procedures en naam voor het profileringsfonds, waardoor het voor studenten lastig kan zijn om te zien waar ze recht op hebben. Omdat daarnaast in jaarrekeningen vaak niet expliciet vermeld wordt hoeveel geld er in het profileringsfonds zit, is het ook lastig om instellingen ter verantwoording te roepen.

Belangrijk om te vermelden is dat instellingen en de LSVb zich samen zorgen maken over de toekomst van het profileringsfonds. De extra druk die op het profileringsfonds komt te staan door overheidsmaatregelen, kan ervoor zorgen dat er pijnlijke keuzes moeten worden gemaakt.

Factsheet: cijfers per instelling

Top 10 WO als percentage van de totale lasten op de begroting

	Instelling	% van lasten	Totaal bedrag
	Universiteit Wageningen	0,69%	€1.968.000
	Universiteit Twente	0,47%	€1.500.000
	Universiteit van Tilburg	0,42%	€850.000
	Erasmus Universiteit Rotterdam	0,28%	€1.363.000
	Rijksuniversiteit Groningen	0,25%	€1.450.000
	TU Delft	0,21%	€1.100.000
	Universiteit van Amsterdam	0,21%	€1.200.000
	TU Eindhoven	0,20%	€635.000
	Radboud Universiteit Nijmegen	0,19%	€920.000
	Universiteit Leiden	0,16%	€792.500
	Universiteit Maastricht	0,15%	€550.000
	Universiteit Utrecht	0,13%	€1.000.000

Top 10 WO uitgaven per student

	Instelling	€ per student	Totaal bedrag
	Universiteit Wageningen	€302,12	€1.968.000
	Universiteit Twente	€166,63	€700.000
	TU Eindhoven	€86,94	€635.000
	Erasmus Universiteit Rotterdam	€65,65	€1.363.000
	Universiteit van Tilburg	€64,62	€850.000
	TU Delft	€64,59	€1.100.000
	Rijksuniversiteit Groningen	€52,54	€1.450.000
	Radboud Universiteit Nijmegen	€48,07	€920.000
	Universiteit Leiden	€42,54	€792.500
	Universiteit Maastricht	€37,93	€550.000
	Universiteit van Amsterdam	€36,65	€1.200.000
	Universiteit Utrecht	€32,96	€1.000.000

Top 10 HBO als percentage van de totale lasten op de begroting

	Instelling	% van lasten	Totaal bedrag
	ArtEZ	0,55%	€260.000
	Haagse Hogeschool	0,20%	€305.697
	Fontys Hogescholen	0,13%	€422.088
	Windesheim	0,10%	€150.000
	NHL Hogeschool	0,10%	€81.000
	Hogeschool voor de kunsten Utrecht	0,10%	€50.000
	Saxion	0,08%	€154.688,90
	Hogeschool Rotterdam	0,08%	€200.000
	Christelijke hogeschool Ede	0,07%	€22.500
	Stenden	0,033%	€30.000
	Hogeschool van Amsterdam	0,025%	€74.490,26
	InHolland	0,01%	€10.648
	Avans	0,007%	€14.103,07

Top 10 HBO uitgaven per student

	Instelling	€ per student	Totaal bedrag
	ArtEZ	€84,77	€260.000
	Haagse Hogeschool	€14,35	€395.697
	Fontys Hogescholen	€10,52	€422.088
	Hogeschool voor de kunsten Utrecht	€12,63	€50.000
	Windesheim	€6,98	€150.000
	Saxion	€6,70	€154.688,90
	Hogeschool Rotterdam	€6,67	€200.000
	Christelijke hogeschool Ede	€5,45	€22.500
	Hogeschool van Amsterdam	€1,75	€74.490,26
	NHL	€7,88	€81.000
	Stenden	€2,70	€30.000
	Avans	€0,59	€14.103,07
	InHolland	€0,30	€10.648

Overzicht per instelling

Dit hoofdstuk geeft een overzicht per instelling over de bedragen die beschikbaar zijn per instelling en waar het geld aan wordt uitgegeven.

Er is gekozen om het bedrag dat per instelling beschikbaar is, te delen door alle studenten en door de totale lasten. Op deze manier wordt duidelijk hoeveel geld er per student beschikbaar is en hoe groot het percentage van de begroting is dat gebruikt wordt voor het profileringsfonds. Door deze methode wordt het mogelijk om instellingen ook onderling te vergelijken, aangezien er rekening wordt gehouden met de financiën per instelling en met het aantal studenten per instelling. In het onderstaande overzicht staan de vragen die wij ons hebben gesteld:

VOORBEELD	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	Hoeveel geld is er beschikbaar per instelling?	Hoe is het geld van het profileringsfonds verdeeld?
Totale lasten	Wat zijn de totale lasten van de instelling (zoals blijkt uit het meest recente jaarverslag)	
Percentage van totale lasten	Hoe groot is het percentage van de totale lasten dat voor het profileringsfonds beschikbaar is <i>(bedrag beschikbaar / totale lasten x 100)</i>	
Aantal studenten	Hoeveel studenten studeren aan de instelling?	
Bedrag per student	Hoeveel geld is er per student beschikbaar vanuit het profileringsfonds? <i>(bedrag beschikbaar / aantal studenten)</i>	
Bijzondere categorieën	Welke regelingen neemt de instelling op in het profileringsfonds die niet algemeen geldend zijn?	

WO-instellingen

Erasmus Universiteit Rotterdam	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 1.363.000	
Totale lasten	€ 483.800.000	
Percentage van totale lasten	0.28%	
Aantal studenten	20.763 studenten	
Bedrag per student	€ 65,65	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Internationale studenten komen nu volledig in aanmerking o.b.v. basisbeurs uitwonend • Topsport en het verrichten van community service • Excellente niet-EER studenten kunnen een gedeeltelijke beurs krijgen ter verlaging van het instellingscollegegeld. De faculteit betaalt de verdere verlaging tot het wettelijk collegegeld 	
Overige	Er is € 225.00 onttrokken aan het profileringsfonds t.b.v. verlaging instellingscollegegeld naar wettelijk collegegeld van excellente EUR-studenten die een tweede opleiding volgen.	

Radboud Universiteit Nijmegen	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 920.000	€ 810.000 beschikbaar voor bestuursbeurzen; €110.000 beschikbaar voor overmacht (incl. €5.000-€10.000 topsport)
Totale lasten	€ 479.411.000	
Percentage van totale lasten	0,19%	
Aantal studenten	19.137 studenten	
Bedrag per student	€ 48,07	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • ontplooiën van toptalent in kunst naast de studie • ontplooiën van toptalent in sport naast de studie • compensatie collegeldkrediet in verband met verhoogd wettelijk collegegeld 	

Rijksuniversiteit Groningen	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 1.450.000	€900.000 beschikbaar voor bestuursbeurzen; €300.000 beschikbaar voor bijzondere omstandigheden; €200.000 beschikbaar voor medezeggenschap; €50.000 beschikbaar voor topsport
Totale lasten	€ 575.400.000	
Percentage van totale lasten	0,25%	
Aantal studenten	27.600 studenten	
Bedrag per student	€52,54	
Bijzondere categorieën:	<ul style="list-style-type: none"> • Topsport • Talentvolle niet- EER studenten 	

Technische Universiteit Delft	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 1.100.000	
Totale lasten	€ 530.600.000	
Percentage van totale lasten	0,21%	
Aantal studenten	17.031	
Bedrag per student	€ 64,59	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Topsport 	

Technische Universiteit Eindhoven	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 635.000	€ 545.000 beschikbaar bestuursbeurzen; € 90.000 beschikbaar voor afstudeerstein;
Totale lasten	€ 308.000.000	
Percentage van totale lasten	0,20%	
Aantal studenten	7.304 studenten	
Bedrag per student	€ 86,94	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Topsport 	

Universiteit Leiden	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 792.500	
Totale lasten	€ 473.100.000	
Percentage van totale lasten	0,16%	
Aantal studenten	18.628 studenten	
Bedrag per student	€ 42,54	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Topsport 	

Universiteit Maastricht	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 550.000	€ 525.000 beschikbaar voor bestuursbeurzen; € 25.000 miljoen beschikbaar voor afstudeerstein
Totale lasten	€ 337.178.000	
Percentage van totale lasten	0,15%	
Aantal studenten	14.500 studenten	
Bedrag per student	€ 37,93	
Bijzondere Categorieën:	<ul style="list-style-type: none"> • Topsport • Talentvolle niet- EER studenten 	

Universiteit Twente	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 1.500.000	€700.000 beschikbaar voor afstudeersteun; €800.000 beschikbaar voor excellente buitenlandse studenten
Totale lasten	€ 319.300.000	
Percentage van totale lasten	0,47%	
Aantal studenten	9.002 studenten	
Bedrag per student	€ 166,63	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Excellente niet-buitenlandse studenten • Topsport 	

Universiteit van Amsterdam	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 1.200.000	€900.000 beschikbaar voor bestuursbeurzen, €300.000 beschikbaar voor afstudeersteun
Totale lasten	€ 569.182.000	
Percentage van totale lasten	0,21%	
Aantal studenten	32.739 studenten	
Bedrag per student	€ 36,65	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijk verblijf in het buitenland 	

Universiteit van Tilburg	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 850.000	690.000 beschikbaar voor bestuursbeurzen; 80.000 beschikbaar voor excellence scholarships; 80.000 beschikbaar voor afstudeersteun
Totale lasten	€ 200.758.000	
Percentage van totale lasten	0,42%	
Aantal studenten	13.153 studenten	
Bedrag per student	€ 64,62	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Excellence scholarships 	

Universiteit Utrecht	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 1.000.000	330.000 beschikbaar voor afstudeersteun; 670.000 beschikbaar voor bestuursbeurzen
Totale lasten	€ 744.000.000	
Percentage van totale lasten	0,13%	
Aantal studenten	30.344	
Bedrag per student	€ 32,96	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Verlenging van een master opleiding zonder dat er studiefinanciering tegenover staat¹⁰ 	

Universiteit Wageningen	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€1.968.000	10.000 beschikbaar voor noodfonds; 550.000 beschikbaar voor compensatie studievertraging (bestuursbeurzen (90%) + overmacht (10%)); 515.000 beschikbaar voor compensatie studiefinanciering; 893.000 voor beurzen niet-EU studenten
Totale lasten	€ 286.027.000	
Percentage van totale lasten	0,69%	
Aantal studenten	6.514 studenten	
Bedrag per student	€302,12	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Topsport • Compensatie studiefinanciering voor 2 jarige master opleidingen • Beurzen voor niet-EER studenten 	Totaal bedrag hangt af van aantal aanvragen afstudeersteun

¹⁰ Het kan hierbij gaan om master van 1,5 jaar, waarvoor 1 jaar studiefinanciering vanuit het Rijk beschikbaar is.

Hbo-instellingen

ArteZ	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	Geen vast bedrag beschikbaar	€ 260.000 euro beschikbaar voor talentbeurzen, voor studievertraging zoveel als nodig is.
Totale lasten	€ 46.821.000	
Percentage van totale lasten	0,55%	
Aantal studenten	3067 studenten	
Bedrag per student	84,77	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Talentbeurzen voor studenten uit niet-EER- landen • Talentbeurzen voor studenten uit EER- landen 	

Avans	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€14.103,07	
Totale lasten	€184.400.000	
Percentage van totale lasten	0,007%	
Aantal studenten	24.000 studenten	
Bedrag per student	€0,59	
Bijzondere categorieën		

Christelijke Hogeschool Ede	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 22.500	
Totale lasten	€ 31.026.000 miljoen	
Percentage van totale lasten	0,07%	
Aantal studenten	4.131 studenten	
Bedrag per student	€ 5,45	
Bijzondere categorieën		

Fontys Hogescholen	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€422.088	
Totale lasten	€327.148.000	
Percentage van totale lasten	0,13 %	
Aantal studenten	40.000 studenten	
Bedrag per student	€10,52	
Bijzondere categorieën		

Haagse Hogeschool	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 305.697	
Totale lasten	€ 152.377.000	
Percentage van totale lasten	0,20%	
Aantal studenten	21.300 studenten	
Bedrag per student	€ 14,35	
Bijzondere categorieën		

Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN)	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar		
Totale lasten	€ 241.702.000	
Percentage van totale lasten		
Aantal studenten	29.520 studenten	
Bedrag per student		
Bijzondere categorieën		

Hogeschool Rotterdam	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 200.000	
Totale lasten	€ 243.147.000	
Percentage van totale lasten	0,08%	
Aantal studenten	30.000 studenten	
Bedrag per student	€ 6,67	
Bijzondere categorieën	• Topsport	

Hogeschool van Amsterdam	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 74.490,26	€ 46.740,26 afstudeersteun; € 27.750,00 bestuursbeurzen
Totale lasten	€ 294.000.000	
Percentage van totale lasten	0,025%	
Aantal studenten	42.630 studenten	
Bedrag per student	€ 1,75	
Bijzondere categorieën	Topsport	

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 50.000	Daarnaast € 300.000 beschikbaar voor talentbeurzen
Totale lasten	€ 46.930.000	
Percentage van totale lasten	0,10%	
Aantal studenten	3.960 studenten	
Bedrag per student	€ 12,63	
Bijzondere categorieën		Dit bedrag is exclusief het bedrag voor talentbeurzen

InHolland	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€10.648	
Totale lasten	€267.409.000	
Percentage van totale lasten	0,01%	
Aantal studenten	34.466 studenten	
Bedrag per student	€0,30	
Bijzondere categorieën		

NHL Hogeschool	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€81.000	€3.000 voor bestuurswerk; €60.000 voor ziekte en €7.000 voor overige redenen
Totale lasten	€78.543.000	
Percentage van totale lasten	0,10%	
Aantal studenten	10.283 studenten	
Bedrag per student	€7,88	
Bijzondere categorieën	Topsport	Er is geen vast bedrag beschikbaar, dit wordt bepaald door de aanvragen

Saxion	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 154.688,90	35.000 beschikbaar voor ziekte of zwangerschap, 26.000 beschikbaar voor lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornissen, 49.000 beschikbaar voor bijzondere familie- of persoonlijke omstandigheden, 17.000 beschikbaar voor bestuursbeurzen, 28.000 beschikbaar voor topsport, kunst of cultuur.
Totale lasten	€ 174.295.000	
Percentage van totale lasten	0,088%	
Aantal studenten	23.025 studenten	
Bedrag per student	€ 6,70	
Bijzondere categorieën	<ul style="list-style-type: none"> • Topsport • Erkend beoefenaar Kunst of cultuur 	

Stenden	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 30.000	Totaal van onmacht, bestuursbeurzen en topsport
Totale lasten	€ 88.621.000	
Percentage van totale lasten	0,033%	
Aantal studenten	11.065 studenten	
Bedrag per student	€ 2,70	
Bijzondere categorieën	Topsport	

Windesheim	Cijfers	Bijzonderheden
Bedrag beschikbaar	€ 150.000	
Totale lasten	€ 145.000.000	
Percentage van totale lasten	0,10%	
Aantal studenten	21.500 studenten	
Bedrag per student	€ 6,98	
Bijzondere categorieën		